

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Provisiones Senectutis, Per Tres
Partes Distributæ - In quibus raræ ac penenecessariæ Veritates, cum
omnibus Christi fidelibus, tum potissimùm Gratiarum Cœlestium,
lucrorumque æternorum avidibus, quâ theoreticè, quâ practicè
proponuntur

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066391

Provisio 4. De multiplicatione meritoriarum Actionum, etiamsi una tantum
actio agi videatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45462

humiliationes, propter avaritiam meam, brutitatem, carnalitatem, &c. Volo mihi omnia digna me, dignè me &c.

PROVISIO IV.

De Multiplicatione Meritoriarum Actionum, etiamsi una tantum actio agi videatur.

Proterat quidem hæc Provisio quarta subnecti præcedenti, verùm ne in multam longitudinem excrescat, consultius videtur per eam constituere separatam Provisionem, ad cuius expositionem, intellectionem & usum commodiorem, commodum erit quædam præmittere.

Sciendum igitur 1. Hominis actiones triplices esse. 1. Purè internas. 2. Purè externas. 3. Ex utrisque compositas. v. g. Intellectio, Volitio pure interna est, imò & immaterialis ex se. Visio, auditio, ambulatio, est pure externa etiam ex se. Locutio est composita ex verbis Mentis & oris. Et harum triplicium actionum, aliæ sunt Humanæ, aliæ Hominis. Humanæ sunt, quæ ab Homine & à sciente volenteque & in finem directæ fiunt. Hominis tantum sunt, quæ ab homine fiunt, sed non humano modo, hoc est, non à sciente voluntate prudente, nec in finem intentum ab eo aguntur.

Sciendum 2. Homines ordinariè loquendo, vix illas operari operationes vel purè internas, vel pure externas, sed ut plurimum compositas. v. g. Intellectio hominis, nunquam fit purè à solo intellectu, sed necesse est cum phantasmata materialia speculari, eaque à sensibus externis desumpta. pariter & externa actio, vix unquam

solitariè externa est, sed habet adjunctam interiorum, minimum phantasiæ operationem.

Sciendum 3. Homines non solere, imò, forte nec posse operari unam tantum operationem, sed per unius solius partis aut potentiaè usum, sed semper per plures, sive cooperantes, sive concomitantes in operando, v. g. quando Homo cum homine loquitur, operatur mente conceptus seu verba mentis, operatur & phantasmatum quæ speculatur mente, operatur ore, lingua, faucibus, gutture verba articulata sonumque, quibus exterius conceptus internos, mentisque verba manifestat, operatur visceribus, lateribus, pectore, arteriâ quæ vocatur aspera, quibus omnibus halitus seu spiritus ad os loquens trahitur, & per linguam ad fauces dentesque alliditur; operatur salivâ seu humore faucium, operatur motu labrorum, labiorum maxillarum, menti. Insuper, loquendo, concomitanter ridet aut flet, dolet, gemit, singultit, gaudet, irascitur, fremit, minatur, blanditur, ambulat pedibus, movet brachia, manus, manibusque aliquid rei, sedet, stat, aspicit hæc & illa, huc atque illuc, audit, odoratur &c. quo fit, ut cum homo unam per actionem agit, plurimas simul peragat concomitanter, & fermè præter intentionem, voluntatem, advertentiam, & finem; ideoque etiam passim sine merito supernaturali, otiosè, cum jactura, & damno meriti, gratiæ, gloriæ, & aliorum bonorum.

Bonus negotiator, & avarus spiritualis mercator, qui compendia cælestium thesaurorum unde quaque corradit, hæc sibi damna minime permittet, sed potiùs ex eis lucrum spiritualium divitiarum

divitiarum quam maximè multiplex magnum-
que corradet, quod quidem faciet, multiplici ra-
tione, ac inter cæteras tali.

1. Quoniam, ut vidimus, ferè semper homo
nam actionem per se, alias autem interim simul,
vel illius gratiâ, utpote comministras, & poten-
tiam cooperatricum operâ, vel concomitanter
& incidenter operatur. 2. Idcirco, si nullam
virtuosam, omnem verò sibi fructuosam esse vo-
let, Actioni quidem, quam per se facit, adjun-
get etiam finem per se, illi ipsi actioni debitum,
nam etiam finem ab extra advenientem, quoad
supernaturalem mensuram, ordinemque ac me-
ritum elevetur. v. g. Si Horas canonicas dicet,
dicendo intendat Deum laudare, officio suo sa-
tisfacere, impetrare aliquid Ecclesiæ, sibi, aliis;
etiam facere pro suis vel aliorum peccatis.
Actiones vero reliquas adjunctas recitationi
officii, puta standi, inambulandi, flectendi, aspi-
cendi, respirandi, audiendi, tangendi, manus,
aliave membra movendi, per eademque senti-
endi, vestitas, aëris, rerumque aliarum circum-
stantium agitandi, insuperque etiam aliquid
fortè patiendi, &c. offeret intentione voluntatis
præviâ vel conjunctâ, ad alios fines, perinde bo-
nos, supernaturales Deo gratos, laudis, & ado-
rationis, & amoris, & gratitudinis Dei, &c. pro
bona sua voluntate. Quo fiet, ut non sola illi
recitatio Horarum canonicarum fructuosa mul-
tipliciter fiat, verum etiam ex omnibus adjun-
ctis, recensitisque actionibus, fructum, lucrum-
que bonum ac Deo gratum decerpat, quanto Spi-
ritualium divitiarum incremento? res ipsa lo-
quitur.

Pari ratione, si cibum corporalem sumet
sumptionem ejus in finem intrinsecum, reparan-
di vires corporis, & extrinsecum, ad Dei glori-
am obsequiumque, ad sustinendos peragendos-
que labores ex officio, vel charitate in bonum
animæ propriæ aut alienæ sibi incumbentes offe-
ret; porro actiones adjunctas commestioni;
v. g. gustandi, saporandi, mandendi, videndi,
audiendi; manus, os, labia, palatum, fauces,
guttur, viscera movendi, instrumentis come-
stionis utendi, aliisque seu potentiis ac membris,
seu rebus adjacentibus utendi, peragere inten-
det, reque ipsa peraget ad alios pariter honestos
& sanctos fines, pro libitu suo, omnes aut sin-
gulas, haud dubiè cum ingenti suo spirituali
commodo.

Quæ ratio agendi & vivendi, omnibus qui-
dem hominibus commendata & usitata esse de-
bet: at specialiter iis, qui ad metas vivendi se po-
sitos vident, & in decursu vitæ, sive præteritas
negligentias supplere, sive copiosa lucra spiri-
tualia conquirere, æternæque beatitudini sese
quàm maximè aptare, ac demum Divinis oculis
acceptissimos præbere concupiscunt. Ejus rei
paradigma hujusmodi esto.

Quater - Sancta quaternitas, propter tuam
Gratiam & gloriam, ego intendo omnibus actio-
nibus meis, principalibus, & per se à me factitan-
dis, juxta statum meum vel officium, vel oblatum
eventum, intendere & sectari finem earum innat-
um, insuperque supernaturalem, atque ita sem-
per manere iis integrum. Actiones autem acces-
sorias & comitantes omnes & singulas applico
imò

imò per eas elicere intendo, actum qui sequitur, vel omnem vel aliquem.

Quater-Sancte quaternio Toto Te, toto me, toto universo, totis atomis universi universalisatis, amo, estimo, exalto te, volo tibi omnia digna Te, digne te, mihi autem volo omnia abjectissima & vilissima digna me, digne me. Vel,

Quater-Sancte quaternio &c. toto te, toto me, amo te, tibi gloriam do, vanitatem do diabolo, mihi nihil, confusionem, & infernum reservo: omnia ad gratiam, ad gloriam, ad adorationem, ad gratiarum actionem, ad imperationem, ad satisfactionem, ad meritum, ad sacrificium, ad Sacramentum perfectissimè & ferventissimè agere & pati volo. In clibano ignis Seraphici, Mariani Theandrici, in Jesu Christi Sanguine. Adjuva me, adjuva. Nihil enim mihi sum sine Te. Vel,

Toto me semper & ubique sit Laudatum Sanctissimum Sacramentum, quod ego semper & ubique Latreutice adoro, desidero, recipio toto me: deque ejus dignitate & dignatione exulto toto me, atque ad ejus consecrationem & sumptionem disponi, per omnes actiones & passiones meas, meritis & sanguini JESU Christi unitas, desidero, peto, propono, Toto me. Vel,

Quater-Sancta quaternitas, toto me, amo te, &c. adjuva animas in purgatorio, & me in N. N. officio, actione, occasione, negotio, vel hunc illumve proximum, &c. Vel,

Sanctissima Trinitas unus DEUS, tuas Divinas ad intra & extra, Jesu Christi erga te, erga se, erga nos, Pretiosissimæ Parentis, omniumque Electorum tuorum intentiones, intentionumque sublimitates omnes, & quæ ego unquam bona bene volui, volo

nunc, *Et* rata habeo: quæ vero unquam mala malivolui, nolo, irrita habeo. Toto me, semel pro semper, in omnimoda proportione formalitatis *Et* fervoris: ad gustum Quater-sanctæ & Quaternitatis in me *Et* meum in Eâ, saginandum, devotionemque explendam, usque *Et* usque in aeternitatem.

Hæ similesque praxes & paradigmata jam ex dictis nota sunt, possunt verò in memoria facile defigi, si crebrius usurpentur, quomodo si memoriâ teneantur non difficulter, intentione, & proposito voluntatis, ratificari, intendi, reaffirmi repetique & exerceri possunt, quibuslibet actionibus, ad eas repetendas exercendasvè, intentione applicatis.

Potest etiam actionum illarum omnium, tam per se quàm concomitanter exercitarum, talis esse usus; ut per omnes singulasque illarum, actio aliqua, toties totiesque repetatur seu peragatur, quot actiones jam dictæ aguntur repetunturvè. Exempli gratia.

Sacrum quis facit (sive audit) præter actionem illam, quæ propriè sacrum perficit, omnibus quoque reliquis actionibus comitantibus, per intentionem & applicationem voluntatis nostræ, Sacrum quoque fieri & repeti toties potest, quot ipsæ actiones esse invenientur. Item;

Recitat quis hymnum v. g. Te Deum laudamus, potest eum non tantum ore, memoria, corde, voluntate recitare, verùm etiam ambulatione, aut flexione, aut sessione, expansione brachiorum, aut mortificatione externa interim susceptâ, aut omnibus actionibus eidem insertis, aut oculorum visu, manuum motu, vestium, totius corporis, omniumque membro-

rum

rum & partium, & potentiaram & circumstan-
 tiarum mutatione &c. &c. ita ut quot numero
 ejusmodi actiones sunt, totidem numero vici-
 bus Te Deum laudamus recitatum, Deusque
 laudatus sit. Item;

Confert se aliquis ad dormiendum: si dormi-
 tionem suam ita prævia intentione formet, ut
 Deum laudare (aliumvé actum erga Deum exer-
 cere) intendas tum dormitione sua, tum omni-
 bus corporis & animæ actionibus inter dormien-
 dum agendis, in Dei laudem ferri, aut Te Deum
 laudamus hymnum repetere, toties coram Deo
 hymnum dictum repetet, Deumque laudabit,
 quot actus erunt dormientis. Imò si hoc inten-
 derit agere Toto se, in latitudine verborum isto-
 rum aliàs explicata, tot vicibus laudabit Deum,
 hymnumque repetet, quot seu res, seu actio-
 nes rerum existent, juxta jam aliàs sensum enar-
 ratum, & alibi in industriis fusiùs enucleatum.

Ex quibus dictis elucescit, primo quidem
 fœcunditas & facilitas Provisionis hujus, dein-
 de, quantum ea esse debeat commendata, & in
 usum assiduum deducta, iis præsertim, quibus
 ob ætatem, & vitæ brevitatem, redimere tem-
 pus incumbit,

PROVISIO V.

*Ad thesaurizationem Meritorum, vitæ, Passio-
 nis, Mortis JESU Christi, itemque Pretiosissimæ
 ejus Parentis, & denique omnium
 Justorum.*

EXpendens Sapientissimus David, suam & cu-
 juslibet hominis coram Domino Deo suo,

G 5

& con-